

Rapport og sluttmelding Skjema for løpende rapport eller sluttmelding til de regionale komiteer for medisinsk og helsefaglig forskningsetikk (REK)

2012/1698-15

Dokument-id: 805051 Dokument mottatt 04.01.2017

Smerter etter kneprotesekirurgi (2012/1698)

1. Generelle opplysninger

a. Prosjektleder

Navn:	Kari Hanne Gjeilo
Akademisk grad:	PhD
Klinisk kompetanse:	Sykepleier
Stilling:	Forsker/Førsteamanuensis
Arbeidssted:	St. Olavs Hospital
Arbeidsadresse:	St. Olavs Hospital
Postnummer:	7006
Sted:	Trondheim
Telefon:	41617330
E-post adresse:	kari.hanne.gjeilo@stolav.no

b. Prosjekt

Hvilket prosjekt gjelder sluttmeldingen/rapporten?	Smerter etter kneprotesekirurgi (2012/1698)
--	--

2. Sluttmelding/rapport og etisk vurdering

Sluttmelding

Kortfattet, allment forståelig framstilling av prosjektets konklusjoner. Dette gjelder både positive og negative funn.

En kneprotese vil for de aller fleste pasienter føre til en bedring av smerte og funksjonsnivå, men til tross for objektive mål på vellykket kirurgi angir flere pasienter misnøye etter inngrepet.

Vedvarende smerte (>3 måneder) etter kneprotesekirurgi ser ut til å være et betydelig problem og kan ramme opp til 34 % av pasientene. Flere internasjonale studier har pekt på betydningen av psykologiske faktorer for utvikling av smerte.

Målet med studien var å undersøke:

1. om smerterelatert verstefallstenkning ("pain catastrophizing") målt preoperativt, hadde betydning for utvikling av postoperativ smerte.
2. om preoperativ smertesensitivitet ("pain sensitivity") målt preoperativt, hadde betydning for utvikling av postoperativ smerte

Metode: Dette var en prospektiv kohortstudie av 71 pasienter som skulle opereres for total kneprotese. Smerteintensitet, verstefallstenkning og smertesensitivitet ble kartlagt før kirurgi og studien fulgte opp pasientene med kartlegginger 2 dager, 2 uker, 8 uker og 1 år etter kirurgi. Smerte ble kartlagt ved hjelp av spørreskjemaet Brief Pain Inventory (BPI), verstefallstenkning med Pain Catastrophizing Scale (PCS) og smertesensitivitet med Pain Sensitivity Questionnaire (PSQ).

Hovedfunn og konklusjoner:

1. Studien fant ingen statistisk signifikant sammenheng mellom preoperativ verstefallstenkning og postoperativ smerte målt 8 uker eller 1 år etter kirurgi. Vi fant ikke at preoperativ verstefallstenkning var assosiert med postoperativ smerte. Smerteskår ble betydelig redusert etter kirurgi, i likhet med skår for verstefallstenkning. Reduksjonen i verstefallstenkning fra før til etter kirurgi utfordrer tidligere studier og oppfatninger om at verstefallstenkning er et stabilt trekk (Høvik et al. 2016)
2. Smertesensitivitet, målt med PSQ, var assosiert med postoperativ smerte hos pasienter < 70 år, og pasienter med lav skår på smertesensitivitet hadde høyere skår på smerteintensitet postoperativt. Mer forskning er nødvendig for å se hvorvidt PSQ er et nyttig verktøy for screening av pasienter utsatt for smerte etter kirurgi (Valeberg et al. 2016).

Kortfattet redegjørelse for gjennomføringen av prosjektet i forhold til opprinnelig søknad og plan for gjennomføring.

Dette var en prospektiv kohortstudie med baseline data preoperativt og som fulgte pasientene opp til 1 år etter kirurgi. Vi inkluderte 71 pasienter fra januar til juni 2013. Det var lite drop-out i studien, og utvalget ble derfor større enn beregnet sample size på 50.

Studien er gjennomført iht. prosjektplanen og opprinnelig søknad. Det er publisert to vitenskapelige artikler fra studien (Høvik et al. 2016, Valeberg et al. 2016) i tillegg til en masteroppgave i klinisk helsevitenskap ved NTNU (Høvik, 2013).

Lenke til eventuell publikasjon

<https://bmcmusculoskeletaldisord.biomedcentral.com/articles/10.1186/s12891-016-1073-0>

3. Vedlegg

#	Type	Filnavn	Lagt inn dato
1.	Sluttmelding / publikasjon	Høvik et al 2016.pdf	15.12.16
2.	Sluttmelding / publikasjon	Valeberg et al 2016.pdf	15.12.16

4. Ansvarserklæring

Jeg erklærer at prosjektet vil bli gjennomført

I henhold til gjeldende lover, forskrifter og retningslinjer

I samsvar med opplysninger gitt i denne søknaden

I samsvar med eventuelle vilkår for godkjenning gitt av REK
